

D. O. M.
POSITIONES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

§. I.

QUASIUM continuitatem vi quâlibet externâ solvi posse neminem latet: Quânam verò sint diversæ fracturarum species, quibusnam signis dignosci mediisque curari valeant, ille solus judicare potest, qui naturalem partium structuram, dispositionem, consensumque apprime percallet. Quâpropter de costarum fracturis dicturi; quæcumque ad eas pertinent, paucis in antecessum exponemus.

§. II.

COSTÆ viginti quatuor, ut plurimum numero, irregulariter incurvatae, vertebrae dorsales inter & sternum oblique alternatimque dispositae, Thoracem seu pectus cum iis ossibus constituunt, duabusque componuntur partibus quarum posterior ossea, anterior verò cartilaginea deprehenditur.

§. III.

OSSEA costarum portio, capitulo quodam cartilagine induto, lineâque prominente & transversâ diviso, terminatur; brevius deinde

occurrit collum, versùs cuius extremitatem, tuberositas facie articulari instructa conspicienda venit. Foveolam in laterali duarum costarum parte, ut plurimum excavatam, primâ tamen, duabusque inferioribus costis exceptis, capitulum ingreditur, dùm articularis tuberositatum facies, cum transverso inferioris cuiusque vertebræ processu committitur. Hîc quoque norandum, primam costam, cum primæ dorsalis vertebræ processu transverso connecti, duasque inferiores, ab omni adhæsiõe cum transversis correspondentibus apophisibus liberar esse.

§. IV.

BREVIORIBUS, validioribusque ligamentis utraque obfirmatur articulatio. Nihil deinde in ossæ costarum parte occurrit, præter angulum quendam prominentem, eò magis à posteriore illarum parte recedentem quò fiunt inferiores, scissuramque profundiorẽ versùs angulum costarum, in internâ earum parte potissimum excavatam, vasisque excipiendis destinatam.

§. V.

SEPTEM superiorum costarum cartilagine ad sternum usque extenduntur, dùm è contra tres superiores inferiorum sibi alligantur, aliæ verò solis inhærent musculis. Hinc est, cur septem superiores costæ, veræ, quinque verò inferiores spurix appellentur. Veræ costæ longitudinem majorem à primâ ad septimam acquirunt, & spurix à primâ ad quintam minores evadunt: utrarumque cartilagine eadem ratione crescunt & decrescunt. Præterea quæ ad superiores pertinent, capitulis quibusdam totidem sterni fossulis excipiendis terminantur, mutuaque eorum adhæsiõ validioribus obfirmatur ligamentis. Primæ costæ cartilago ita sterni inseritur, ut intimiùs sibi mutuo adhærere non valeant.

§. VI.

COSTARUM motus ad earum elevationem & depressionem referri possunt, mutuaque sterni cum cartilaginibus adhæsiõ, ad eos parum concurrere videtur; intelligitur ergò, cur dùm costæ elevantur, earum cartilagine intorqueantur, sternumque simul eleveatur & antrosum feratur. Illius autem motus in inferiore ejus parte magis conspicuus est.

§. VII.

SOLE costarum elevatione omnes ampliantur. Thoracis dimensiones; illud ex eo repetendum est, quòd obliqua sit costarum articulatio. Res autem intellectu facilior evadet, si supponatur costas lateralibus prismatis faciebus alternè & obliquè annexas, elevari; evidens enim est. 1º. superiorem costam ab inferiore, dextramque à sinistra esse removendam; 2º. anteriores earum extremitates à primate recessuras esse; 3º. quæ spatium ab eis comprehensum, quâquaversum ampliandum esse.

§. VIII.

Cum alterna costarum elevatio & depressio, ab earum cum vertebris commissurâ præcipuè pendeat (§ 6.), eò majorem arcum percurrere debent; quò magis ab eis recedunt, majorque est ipsarummet longitudo: Thoracis ergo motus in anteriore præsertimque inferiore parte, major appareat necesse est. Errare proinde eos patet, qui respiratiõis in Lethargo, affectibus hystericis, &c. de legendæ causâ, cyathum liquido plenum, mediæ sterni parti, apponunt.

COSTÆ depressæ intercostalium tùm interiorum tùm exteriorum, supercostalium, serratorum minorum, superiorum, scalenorumque musculorum actione eleuantur: rursus verò cartilaginum intortarum reactione, serratis minoribus inferioribus, intracostalibus, sternoque costalibus deprimuntur. Cùm maior ex scalenorum partibus primæ costæ inferatur, eaque sterno immobiliter (§ 5.) hæreat, eos costis elevandis impares primùm arbitratus fuerat de Anatomia meritisissimus auctor, posteriorem deinde eorum partem ad eum usum alibi revocare videtur: ab eo dissentire audemus, ob rationes (§ 6.) allatas.

§. X

CONVEXA totius ferè thoracis figura, costas à fracturis immunes non præstat. Plurimis autem causis externis illud fieri potest, quales sunt ictus, lapsus, compressiones &c. His verò omnibus fractura diversimodè producit: vel enim in loco percusso, vel in loco diverso ab eo qui percutitur, costarum solvitur continuïtas; sic. v. g. sæpius accidit, ut in mediâ suâ parte frangantur, dum vertebrae sternumque oppositis premuntur viribus; quod quidem à contrafissurâ in calvariâ sæpius observatâ non admodum ab simile est. Et verò quod contrafissuram cranii magis æmularur, costas post lapsum supra dorsum, anteriùs frangi posse suspicamur.

§. X I.

Ex dictis (§ 10.) diversæ deducuntur fracturarum species: aliæ enim introrsum, aliæ extrorsum sunt. Insuper una vel plures costæ fracturâ affici, fracturarumque partium dimotione pleura, pulmones, intercostalisve arteria seorsim aut simul lædi possunt.

§. X I I.

DIAGNOSIS pro variâ fracturæ specie diversa est. Fractura extrorsum fit in loco diverso ab eo qui percutitur, & cognoscitur 1.º tumore plus minusve prominente, 2.º crepitu quodam, cum emphisemate quibuslibet thoracis contusionibus communi, non confundendo; 3.º que dolore non admodum intenso. Fractura introrsum in loco percusso accidit, eamque depressio, crepitus, dolor inter spirandum intensissimus, febris, sanguinis excreatio omniaque pleuritidis signa denotant.

§. X I I I.

PULMONE assulis læso, enumeratis (§ 12.) accedunt peripneumonia symptomata, remediis valentioribus adhibitis nullatenù minuen-da; sanguinisque in pectoris cavum ab apertâ intercostali arteriâ effusio, dignoscitur ex eo quod adfit orthopnoea, facilis sit in dorsum, nec non in latus affectum decubitus, difficilis verò in contrarium latus, ob incommodum doloris sensum juxta pectoris longitudinem, æger dum stat erectus de maximo pondere circâ diaphragma conquærat-ur &c.

§. X I V.

Cum pleuræ, pulmonum, arteriæque intercostalis læsiones solam fracturam introrsum comitentur, eaque non nisi valentiori actione produci possit, inde merito concludendum est, eam multo majus pec-culum ægro inferre quam fractura extrorsum quæ minorem supponit contusionem. Hæc tamen non omni vacat periculo, cùm cellularis pleuræ textus necessario distractus, inflammatione & suppuratione

quandoque corripiatur, purulentaque colluvies ossa vicina corrodere, vel ruptâ vomicâ, in pectoris cavum effluere, ac empiema purulentum producere possit.

§. X V.

QUALISCUMQUE sit fractura, modò absque dimotione existat, partes idoneo continere apparatu, accidentiaque diatâ tenui, venæ sectionibus plus minusve repetitis, potu aquoso & diluente, injectisque clisteribus emollientibus præcavere sufficit. Fractura extrorsum splenis crassioribus, fracto loco appositis, mantileque cum scapulare super imposito continetur: splenia è contrâ sterni vertebrisque dorsalibus, fracturâ introrsum suppositâ debent applicari.

§. X V I.

Si quædam adsit dimotio, reductio mediis (§ 15) propositis præmittenda est. Fracturæ extrorsum reductio, loci fracti compressione absolvitur. Simultanea sterni ac vertebrarum compressio, validusque nisus ægri spiritum continentis, ad fracturæ introrsum reductionem conducunt. Hoc in casu remediis (§ 15) propositis magis & diutius insistendum. Si verò signorum (§ 12) indicatorum intensio futura prævideatur suppuratio, abcessus idoneâ incisione maturè aperiendus est ne incommoda prædicta (§ 14.) eveniant. Empiema purulentum, sectione fracturæ loco institutâ evacuandum, cariesque remediis cognitis est curanda.

§. X V I I.

PULMONIS læsione cognitâ (§ 13) supra locum affectum incidatur, pectusque aperiatur, deinde digito indice nudo vel armato, usque in thoracis cavum immisso, assulæ reducantur, imo si res postulat, filo supra costam circumducto contineantur. Denique sanguinis intra pectus, ob intercostalem arteriam læsam congeries, aperturâ sufficienti supra fracturæ locum celebratâ evacuari, hæmorrhagiaque ut mos est compesci debet, deindeque pectore idoneis injectis deteriso, vulnus veluti simplex curandum super est.

Has Theses, DEO JUVANTE, & Præside M. RAPHAELE BENEVENTO SABATIER, Liberalium Artium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur JOANNES-THOMAS VERMOND, in almâ Universitate Parisiensi Artium Magister.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

*Die Martis 10^a. Septembris, anno salutis 1754. à sesqui-
secundâ post meridiem ad septimam,*

PRO ACTU PUBLICO
ET MAGISTER II LAUREA:

Typis FR. DELAGUETTE. Chir. Collegii Typographi.